

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
стоматологічний факультет

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан стоматологічного факультету
д.мед.н., проф. Костенко Є.Я.

«26» вересня 2021р.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ТА ПРОГРАМА
циклу спеціалізації за фахом «Ортодонтія»
(тривалість – 1560 годин)

Кафедра стоматології дитячого віку

Ужгород – 2021 р.

Робоча програма «Ортодонтія» для лікарів-стоматологів за напрямком підготовки : 22 - «Охорона здоров'я», спеціальністю 221 «Стоматологія», - 57с.

Розробники: **Клітинська О.В.**, завідувач кафедрою стоматології дитячого віку, д.мед.н., професор; **Бородач В.О.** доцент кафедри стоматології дитячого віку, к.мед.н..

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри стоматології дитячого віку

Протокол від «21» червня 2021 року № 11

Завідувач кафедрою стоматології дитячого віку,
професор, д.мед.н.

Клітинська О.В.

Схвалено методичною комісією стоматологічного факультету за напрямом підготовки 221 «Стоматологія»

Протокол від «23» червня 2021 року № 10

Голова методичної комісії
стоматологічного факультету

проф. Клітинська О.В.

СКЛАД РОБОЧОЇ ГРУПИ:

- 1 **Клітинська Оксана Василівна** - доктор медичних наук, професор, зав. кафедри стоматології дитячого віку
- 2 **Костенко Євген Якович** - доктор медичних наук, професор кафедри ортопедичної стоматології
- 3 **Бородач Володимир Олексійович** - кандидат медичних наук, доцент кафедри стоматології дитячого віку
- 4 **Бунь Юрій Миколайович** - кандидат медичних наук, доцент кафедри стоматології дитячого віку,
- 5 **Цуканов Дмитро Володимирович** - кандидат медичних наук, доцент кафедри стоматології дитячого віку
- 6 **Васько Артур Артурович** - кандидат медичних наук, доцент кафедри стоматології дитячого віку

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА циклу спеціалізації за фахом «Ортодонтія»

Цикл спеціалізації за фахом «Ортодонтія», тривалість якого 10 місяців (1560 годин) проводиться для одержання кваліфікації лікаря спеціаліста з ортодонтії для лікарів-стоматологів, які пройшли інтернатуру за спеціальністю «Стоматологія» або іншою спеціальністю стоматологічного профілю та змінюють її.

Головна навчальна та виховна мета циклу – виховання висококваліфікованих лікарів-ортодонтів, які б мали різносторонню академічну базову теоретичну підготовку та володіли адекватним, достатнім клінічним досвідом. В ході циклу лікар – спеціаліст з ортодонтії має навчитися самостійно клінічно мислити, враховуючи особливості етіології патогенезу, клініки діагностики та проводили заходи профілактики та лікування зубощелепно-лицевих аномалій та деформацій в різні вікові періоди.

В результаті теоретичного (55% навчального часу) і практичного (45% навчального часу) навчання слухачі циклу ознайомляться з сучасними діагностичними маніпуляціями та опанують новітні методики профілактики та лікування зубощелепних аномалій.

Навчальний план циклу складається з 13 розділів основної програми:

1. Виховання стоматологічного та ортодонтичного здоров'я. Організація ортодонтичної допомоги (46 години).
2. Анатомо-біологічні основи в ортодонтії (116 години).
3. Профілактика зубощелепних аномалій (66 годин).
4. Діагностика в ортодонтії (342 години).
5. Ортодонтичні апарати (72 години).
6. Ортодонтична лабораторна техніка і матеріали (137 годин).
7. Основи ортодонтичного лікування незнімною ортодонтичною технікою з замковою фіксацією (56 години).
8. Якірна опора в ортодонтії (16 годин).
9. Клінічна ортодонтія. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування аномалій зубощелепної системи: окремих зубів, положення зубів, форми та розмірів зубного ряду, прикусу (198 години).
10. Особливості протезування дефектів зубів і зубних рядів у тимчасовому, змінному та постійному прикусі (88 години).
11. Сучасні методи та засоби ортопедичного лікування травматичного пошкодження зубів та щелепних кісток у дітей (66 годин).
12. Співпраця ортодонта в комплексі мультидисциплінарного підходу до лікування зубощелепних аномалій (291 години).
13. Стандарти проведення клінічних втручань при вроджених вадах розвитку обличчя і щелеп (40 годин).

та 4 розділів додаткової:

1. Організація невідкладної медичної допомоги населенню у надзвичайних ситуаціях (12 годин).
2. Туберкульоз (7 години).
3. Особливо небезпечні інфекції (5 годин).
4. Радіаційна медицина (3 години).

Години, що необхідні для різних видів контролю знань у навчальних планах спеціально не виділені, а входять у навчальні години, що відведені для семінарів та практичних занять. Залежно від контингенту слухачів, його підготовленості та інших факторів можливі зміни навчальних планів у межах 10-15 % загального об'єму навчального плану даного циклу.

Список літератури, наведений у кінці програми, містить сучасну вітчизняну та зарубіжну літературу за спеціальністю, зокрема наукові праці, що видані співробітниками кафедри, та суміжним дисциплінам.

Після виконання навчального навантаження, що передбачено програмою, лікарі, що навчалися на циклі проходить атестацію на звання лікар-спеціаліст за

фахом «Ортодонтія».

Слухачі, які одержали позитивні оцінки при комп'ютерному тестуванні за допомогою ліцензованої програми «Elex» та іспиті, отримують посвідчення установленого зразку.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

циклу спеціалізації за фахом «Ортодонтія»

Тривалість навчання – 10,0 місяць (1560 годин).

Навчальна та виховна мета циклу – виховання висококваліфікованих лікарів-ортодонтів, які б мали різносторонню академічну базову теоретичну підготовку та володіли адекватним, достатнім клінічним досвідом

Контингент слухачів: лікарі-стоматологи, які пройшли інтернатуру за спеціальністю «Стоматологія» або іншою спеціальністю стоматологічного профілю та змінюють її.

Код курсу	Назва курсу	Кількість навчальних годин			
		Лекції	Практ	Сем	Разом
1.	Виховання стоматологічного та ортодонтичного здоров'я. Організація ортодонтичної допомоги.	2	42	2	46
2.	Анатомо-біологічні основи в ортодонтії.	12	72	32	116
3.	Профілактика зубощелепних аномалій.	12	36	18	66
4.	Діагностика в ортодонтії.	44	102	196	342
5.	Ортодонтичні апарати.	10	24	38	72
6.	Ортодонтична лабораторна техніка і матеріали.	8	22	102	137
7.	Основи ортодонтичного лікування незнімною ортодонтичною технікою з замковою фіксацією.	6	32	18	56
8.	Якірна опора в ортодонтії.	2	14	0	16
9.	Клінічна ортодонтія. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування аномалій зубощелепної системи: окремих зубів, положення зубів, форми та розмірів зубного ряду, прикусу.	16	88	74	198
10.	Особливості протезування дефектів зубів і зубних рядів у тимчасовому, змінному та постійному прикусі.	4	42	32	88
11.	Сучасні методи та засоби ортопедичного лікування травматичного пошкодження зубів та щелепних кісток у дітей.	10	36	20	66
12.	Співпраця ортодонта в комплексі мультидисциплінарного підходу до лікування зубощелепних аномалій.	18	178	65	291
13.	Стандарти проведення клінічних втручань при вроджених вадах розвитку обличчя і щелеп	6	10	24	40
	Іспит	0	0	6	6
	ВСЬОГО	150	698	627	1540
1.	Організація невідкладної медичної допомоги населенню у надзвичайних ситуаціях.	6	0	6	12

2.	Туберкульоз.	0	0	2	2
3.	Особливо небезпечні інфекції.	0	0	4	4
4.	Радіаційна медицина.	0	0	2	2
	ВСЬОГО	156	698	706	1560

Тематичний план лекцій циклу спеціалізації за фахом «Ортодонтія»

Код курсу	Назва курсу	Лекції (год.)
1.	Виховання стоматологічного та ортодонтичного здоров'я. Організація ортодонтичної допомоги.	2
2.	Анатомо-біологічні основи в ортодонтії.	12
3.	Профілактика зубощелепних аномалій.	12
4.	Діагностика в ортодонтії.	44
5.	Ортодонтичні апарати.	10
6.	Ортодонтична лабораторна техніка і матеріали.	8
7.	Основи ортодонтичного лікування незнімною ортодонтичною технікою з замковою фіксацією.	6
8.	Якірна опора в ортодонтії.	2
9.	Клінічна ортодонтія. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування аномалій зубощелепної системи: окремих зубів, положення зубів, форми та розмірів зубного ряду, прикусу.	16
10.	Особливості протезування дефектів зубів і зубних рядів у тимчасовому, змінному та постійному прикусі.	4
11.	Сучасні методи та засоби ортопедичного лікування травматичного пошкодження зубів та щелепних кісток у дітей.	10
12.	Співпраця ортодонта в комплексі мультидисциплінарного підходу до лікування зубощелепних аномалій.	18
13.	Стандарти проведення клінічних втручань при вроджених вадах розвитку обличчя і щелеп	6
	ВСЬОГО	150
1.	Організація невідкладної медичної допомоги населенню у надзвичайних ситуаціях.	6
	ВСЬОГО	156

Тематичний план практичних занять циклу спеціалізації за фахом «Ортодонтія»

Код курсу	Назва курсу	Практичні (год.)
1.	Виховання стоматологічного та ортодонтичного здоров'я. Організація ортодонтичної допомоги.	42
2.	Анатомо-біологічні основи в ортодонтії.	72

3.	Профілактика зубощелепних аномалій.	36
4.	Діагностика в ортодонтії.	102
5.	Ортодонтичні апарати.	24
6.	Ортодонтична лабораторна техніка і матеріали.	22
7.	Основи ортодонтичного лікування незнімною ортодонтичною технікою з замковою фіксацією.	32
8.	Якірна опора в ортодонтії.	14
9.	Клінічна ортодонтія. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування аномалій зубощелепної системи: окремих зубів, положення зубів, форми та розмірів зубного ряду, прикусу.	88
10.	Особливості протезування дефектів зубів і зубних рядів у тимчасовому, змінному та постійному прикусі.	42
11.	Сучасні методи та засоби ортопедичного лікування травматичного пошкодження зубів та щелепних кісток у дітей.	36
12.	Співпраця ортодонта в комплексі мультидисциплінарного підходу до лікування зубощелепних аномалій.	178
13.	Стандарти проведення клінічних втручань при вроджених вадах розвитку обличчя і щелеп	10
	Іспит	0
	ВСЬОГО	698

Тематичний план семінарських занять циклу спеціалізації за фахом «Ортодонтія»

Код курсу	Назва курсу	Семінари (год.)
1.	Виховання стоматологічного та ортодонтичного здоров'я. Організація ортодонтичної допомоги.	2
2.	Анатомо-біологічні основи в ортодонтії.	32
3.	Профілактика зубощелепних аномалій.	18
4.	Діагностика в ортодонтії.	196
5.	Ортодонтичні апарати.	38
6.	Ортодонтична лабораторна техніка і матеріали.	107
7.	Основи ортодонтичного лікування незнімною ортодонтичною технікою з замковою фіксацією.	18
8.	Клінічна ортодонтія. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування аномалій зубощелепної системи: окремих зубів, положення зубів, форми та розмірів зубного ряду, прикусу.	94

9.	Особливості протезування дефектів зубів і зубних рядів у тимчасовому, змінному та постійному прикусі.	42
10.	Сучасні методи та засоби ортопедичного лікування травматичного пошкодження зубів та щелепних кісток у дітей.	20
11.	Співпраця ортодонта в комплексі мультидисциплінарного підходу до лікування зубощелепних аномалій.	95
12.	Стандарти проведення клінічних втручань при вроджених вадах розвитку обличчя і щелеп	24
	Іспит	6
	ВСЬОГО	692
1.	Організація невідкладної медичної допомоги населенню у надзвичайних ситуаціях.	6
2.	Туберкульоз.	2
3.	Особливо небезпечні інфекції.	4
4.	Радіаційна медицина.	2
	ВСЬОГО	706

Курс 1

Виховання стоматологічного та ортодонтичного здоров'я. Організація ортодонтичної допомоги

<i>Код</i>			<i>Назва розділу</i>
<i>Розділ</i>	<i>Тема</i>	<i>Елемент</i>	
01	01	00	Роль ортодонції в підвищенні якості життя сучасної людини
01	01	01	Санітарно-освітні заходи до питань профілактики ЗЩА вагітних жінок, дітей та дорослих різного віку
01	02	00	Проведення уроків індивідуальної гігієни ротової порожнини у ортодонтичних пацієнтів
01	02	01	Мотивація пацієнтів до оздоровлення ротової порожнини

Курс 2

Анатомо-біологічні основи в ортодонції

<i>Код</i>			<i>Назва розділу</i>
<i>Розділ</i>	<i>Тема</i>	<i>Елемент</i>	
02	01	00	Ріст, розвиток та формування ЗЩС
02	01	01	Біологічний розвиток дітей та молоді - генетичні основи розвитку і його соціологічні модифікації
02	02	00	Анатомо-функціональні особливості розвитку ЗЩС в:
02	02	01	antenatalному періоді розвитку
02	02	02	періоді новонародженості
02	02	03	періоді тимчасового прикусу
02	02	04	періоді змінного прикусу
02	02	05	періоді постійного прикусу

Курс 3

Профілактика зубощелепних аномалій

<i>Код</i>			<i>Назва розділу</i>
<i>Розділ</i>	<i>Тема</i>	<i>Елемент</i>	
04	01	00	Епідеміологія зубощелепних аномалій та вплив екологічних факторів
04	01	01	Спадковість
04	01	02	Порушення вигодовування
04	01	03	Хвороби раннього дитячого віку
04	01	04	Шкідливі дитячі звички
04	01	05	Порушення функцій ЗЩС
04	01	06	Аномалії м'яких тканин ротової порожнини
04	01	07	Раннє видалення зубів
04	01	08	Нерівномірна витертість тимчасових зубів

Курс 4

Діагностика в ортодонції

<i>Код</i>			<i>Назва розділу</i>
<i>Розділ</i>	<i>Тема</i>	<i>Елемент</i>	
03	01	00	Клінічні методи ортодонтичного обстеження
03	01	01	Протокол зовнішньоротового обстеження
03	01	02	Протокол внутрішньоротового обстеження
03	02	00	Додаткові методи ортодонтичного обстеження
03	02	01	Фотометрія та антропометричні вимірювання Обличчя
03	02	02	Вимірювання контрольно-діагностичних моделей
03	02	03	Рентгенологічні дослідження (прицільні знімки, ортопантомографія, телерентгенографія, радіовізіографія та ін.)
03	02	04	Сучасні радіологічні методи обстеження: комп'ютерна (КТ), магнітно-резонансна томографія (МРТ) та інше
03	02	05	Радіаційний захист. Правила виконання рентген-знімків і оцінка їх якості
03	03	01	Протокол аналізу рентгенограм (оцінка кісткового віку, оцінка СНЩС, морфологія зубів та ін.)
03	03	02	Протокол цефалометричний аналізу (фас, профіль)
03	03	04	Функціональні методи діагностики
03	04	00	Класифікації ЗЩА
03	04	01	Принципи побудови ортодонтичного діагнозу

Курс 6

Ортодонтична лабораторна техніка і матеріали

<i>Код</i>			<i>Назва розділу</i>
<i>Розділ</i>	<i>Тема</i>	<i>Елемент</i>	
06	01	00	Робочий стіл техніка-ортодонта
06	01	01	Зуботехнічний інструмент
06	02	00	Матеріали
06	03	00	Конструктивні особливості і технологія виготовлення ортодонтичних апаратів
06	03	01	Знімні ортодонтичні конструкції
06	03	02	Незнімні ортодонтичні конструкції
06	03	03	Брекет-техніка
06	03	04	Позаротові ортодонтичні апарати
06	03	05	Профілактичні конструкції
06	03	06	Ретенційні апарати

Курс 7

Основи ортодонтичного лікування незнімною ортодонтичною технікою з замковою фіксацією

<i>Код</i>			<i>Назва розділу</i>
<i>Розділ</i>	<i>Тема</i>	<i>Елемент</i>	

05	01	00	Етика та деонтологія в ортодонтії
05	01	01	Складання раціонального плану лікування ортодонтичного хворого
05	02	01	Визначення ступеню труднощів ортодонтичного лікування. Протоколи ведення пацієнта мультидисциплінарне лікування порушення ЗЩС у дітей та дорослих
05	03	00	Методи ортодонтичного лікування
05	03	01	Апаратурний метод. Класифікація ортодонтичної апаратури
05	03	02	Клініко-біологічні основи ортодонтичного лікування. Біомеханіка в ортодонтії
05	03	03	Психотерапія. Боротьба з шкідливими звичками
05	03	04	Міотерапія
05	03	05	Логопедія
05	03	06	Фізіотерапія. Масаж
05	03	07	Хірургічні методи (метод Хотца. пластика порушень м'яких тканин та ін.)
05	03	08	Протетичний метод
05	03	09	Комплексний метод

Курс 9

Клінічна ортодонція. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування аномалій зубо-щелепної системи: окремих зубів, положення зубів, форми та розмірів зубного ряду, прикусу.

<i>Код</i>			<i>Назва розділу</i>
<i>Розділ</i>	<i>Тема</i>	<i>Елемент</i>	
07	01	00	Класифікації аномалій окремих зубів
07	02	00	Аномалії кольору, структури твердих тканин зуба
07	03	00	Аномалії форми і розмірів зубів
07	04	00	Аномалії кількості зубів (надкомплектні, адентія)
07	05	00	Порушення процесу прорізування зубів
07	06	00	Класифікація аномалій положення зубів
07	07	00	Вестибулярне і дистальне положення зубів
07	08	00	Мезіальне і дистальне положення зубів
07	09	00	Супра- та інфраположення зубів
07	10	00	Повороти зубів навколо вісі
07	II	00	Діастеми і трети
07	12	00	Аномалії форми зубних рядів. Методи їх лікування
07	12	01	Звуження
07	12	02	Загальнозвужений зубний ряд
07	12	03	У-образний зубний ряд
07	12	04	Однобоке звуження
07	12	05	Симетричне звуження
07	12	06	Асиметричне звуження
07	12	07	Ліроподібний зубний ряд
07	12	08	Трапецієподібний зубний ряд

07	13	00	Особливості лікування аномалій зубів та зубних рядів при захворюваннях пародонта
----	----	----	--

Курс 8

Особливості лікування патологій прикусу в різні вікові періоди

<i>Код</i>			<i>Назва розділу</i>
<i>Розділ</i>	<i>Тема</i>	<i>Елемент</i>	
08	01	00	Класифікації аномалій прикусу
08	02	00	Мезіальний прикус і його форми
08	03	00	Дистальний прикус і його форми
08	04	00	Глибокий прикус і його форми
08	05	00	Відкритий прикус і його форми
08	06	00	Косий прикус і його форми
08	07	00	Диференційна діагностика окремих форм аномалій прикусу
08	08	00	Особливості лікування зубощелепних аномалій та деформацій при захворюваннях пародонту

Курс 10

Особливості протезування дефектів зубів і зубних рядів у тимчасовому, змінному та постійному прикусі

<i>Код</i>			<i>Назва розділу</i>
<i>Розділ</i>	<i>Тема</i>	<i>Елемент</i>	
09	01	00	Класифікації дефектів зубів і зубних рядів у дітей
09	02	00	Заміщення дефектів коронкової частини зуба у дітей
09	03	00	Мостовидні протези у дітей
09	04	00	Конструктивні особливості штучних коронок та штифтових зубів у дітей, показання до їх виготовлення
09	05	00	Раціональні конструкції мостовидних протезів у дітей в тимчасовому, змінному і постійному прикусах
09	06	00	Знімні часткові зубні протези у дітей
09	06	01	Особливості виготовлення і способи фіксації часткових знімних дитячих зубних протезів
09	06	02	Вимоги до знімних протезів і порядок їх заміни на етапах становлення жувального апарату
09	07	00	Профілактика ускладнених дефектів зубних рядів у дітей
09	07	01	Підготовка порожнини рота до протезування при ускладнених дефектах зубних рядів у дітей
09	08	00	Конструктивні особливості повних протезів у дітей в різні вікові періоди, межі протезного поля, правила анатомічного встановлення зубів
09	08	01	Вимоги до матеріалів, які використовують для виготовлення дитячих зубних протезів і апаратів

Курс 10

Особливості протезування дефектів зубів і зубних рядів.

<i>Код</i>			<i>Назва розділу</i>
<i>Розділ</i>	<i>Тема</i>	<i>Елемент</i>	
10	01	00	Класифікація і діагностика травм зубів і щелеп у дітей
10	01	01	Значення вікових особливостей будови зубів, періодонту, кісток щелеп при травмах
10	02	00	Сучасні засоби ортопедичного лікування травматичних пошкоджень зубів і показання до їх використання
10	02	01	Ортопедичне лікування зубощелепно-лицевих деформацій, пов'язаних з травмою в тимчасовому, змінному і постійному прикусах
10	02	02	Ортопедичні апарати, що застосовуються при лікуванні наслідків травм тканин зубощелепно-лищевої ділянки у дітей
10	02	03	Протезування при дефектах тканин щелепно-лищевої ділянки

Курс 11

Співпраця ортодонта в комплексі мультидисциплінарного підходу до лікування зубощелепових аномалій

<i>Код</i>			<i>Назва розділу</i>
<i>Розділ</i>	<i>Тема</i>	<i>Елемент</i>	
11	01	00	Особливості ортодонтичного лікування при захворюваннях тканин пародонту
11	01	01	Ортодонтична підготовка до раціонального протезування ротової порожнини
11	02	00	Покази до використання оклюзійних кап у пацієнтів з порушеннями СНЦС
11	02	00	Хірургічні методи підготовки до ортодонтичного лікування
11	02	01	Пластика вуздечок, мілкоого присінку порожнини рота
11	02	02	Ком пактостеотом і я
11	02	03	Видалення зубів за ортодонтичними показами
11	02	04	Розкриття піднебінного шва
11	02	05	Відкриття коронок ретинованих та надкомплектних зубів
11	03	00	Алгоритм дій при лікуванні скелетних вад розвитку. Ведення ортодонтичного пацієнта до оргогнатичної

			хірургії та після її завершення
11	03	01	Співпраця лікаря ортодонта з пластичним хірургом під час лікування вад голови та шиї
11	04	00	Мікроімпланти в ортодонтії
11	05	01	Комплексний підхід ортодонта, логопеда та психолога при ортодонтичній паталогії

Курс 12

Стандарти проведення клінічних втручань при вроджених вадах розвитку обличчя і щелеп

<i>Код</i>			<i>Назва розділу</i>
<i>Розділ</i>	<i>Тема</i>	<i>Елемент</i>	
12	01	00	Вади розвитку зубощелепного апарату і фактори, які обумовлюють їх
12	02	00	Функціональні і морфологічні зміни жувального апарату у дітей з вродженими незрошеннями альвеолярного паростка, твердого і м'якого піднебіння
12	03	00	Тактика лікаря-ортодонта при лікуванні дітей з вродженими незрошеннями губи, альвеолярного відростка, твердого і м'якого піднебіння
12	03	01	Особливості ортодонтичного та ортопедичного лікування дітей з вродженими вадами
12	03	02	Підготовка порожнини рота до оперативних втручань
12	03	03	Вибір раціональних конструкцій ортопедичних та ортодонтичних апаратів. Аспекти ортодонтичного втручання в комплексі мультидисциплінарного лікування вад розвитку

Курс 13

Загальні біологічні та медичні предмети. Медична психологія - особливості психології дитини, підлітка та дорослого

<i>Код</i>			<i>Назва розділу</i>
<i>Розділ</i>	<i>Тема</i>	<i>Елемент</i>	
13	01	00	Психологія. Роль психології в ортодонтії
13	02	00	Методи контролю фізичного та психічного розвитку дитини
13	02	01	Вплив порушень в психологічному розвитку на формування ЗЩА
13	03	00	Динаміка ставлення пацієнта до своєї хвороби. Вікові особливості ставлення до ЗЩА
13	04	00	Психологічний прогноз адекватності ортодонтичного лікування
13	04	01	Шкідливі дитячі звички та психологічні фактори їх

			формування
13	04	02	Методи психологічної корекції шкідливих дитячих звичок
13	04	03	Встановлення контакту і позитивної реакції у пацієнта на ортодонтичне лікування
13	04	04	Виховання мотивації до ортодонтичного лікування

Курс 14 Логопедія

<i>Код</i>			<i>Назва розділу</i>
<i>Розділ</i>	<i>Тема</i>	<i>Елемент</i>	
14	01	00	Фізіологія та патологія слуху і мови в генетичному аспекті
14	02	00	Логопедія. Зв'язок з іншими науками та роль її в ортодонтії
14	03	00	Особливості формування мови. порушення мови при патології прикусу
14	03	02	Види дислалій
14	03	03	Сигматизм
14	03	04	Ротацізм
14	03	05	Ландацизм
14	03	06	Особливості логопедичного лікування при патології прикусу
14	04	00	Логопедична артикуляційна гімнастика при дислаліях
14	05	00	Логопедична корекція у хворих в післяопераційному періоді (пластики вуздечок язика, губ, присінку ротової порожнини)
14	06	00	Заїкання. Методи корекції. Зв'язок з іншими шкідливими дитячими звичками при порушеннях прикусу

Курс 15

Організація ортодонтичної допомоги

<i>Код</i>			<i>Назва розділу</i>
<i>Розділ</i>	<i>Тема</i>	<i>Елемент</i>	
15	01	00	Санітарна просвіта
15	01	01	Структура та принцип організації ортодонтичної допомоги населенню
15	01	02	Організація роботи ортодонтичного кабінету
15 ,	01	03	Організація роботи зуботехнічної лабораторії
15	01	04	Організація ортодонтичної допомоги дітям, підліткам та дорослим
15	01	05	Організація ортодонтичної допомоги хворим з вродженими вадами розвитку обличчя
15	01	06	Організація профілактики ЗЩА та деформацій у віковому аспекті. Геронтостоматологія та ортодонтія
15	02	00	Принципи диспансеризації в ортодонтії

15	03	00	Судова медицина і ортодонтія
15	04	00	Ергономіка в ортодонції
15	05	00	Правила безпеки пацієнта та лікаря при перехресних інфекціях в ортодонтичному кабінеті

ДОДАТКОВІ ПРОГРАМИ

<i>Код</i>			<i>Назва розділу</i>
<i>Розділ</i>	<i>Тема</i>	<i>Елемент</i>	
01	00	00	Організація невідкладної медичної допомоги населенню у надзвичайних ситуаціях Організація лікувально-евакуаційного забезпечення ураженого населення у вогнищах катастроф.
01	01	00	
01	02	00	Організація роботи спеціалізованих медичних бригад постійної готовності. Особливості надання кваліфікованої і спеціалізованої допомоги ураженим дітям в умовах катастроф мирного часу.
02	00	00	Гуманітарні аспекти клінічного мислення
03	00	00	Туберкульоз
04	00	00	Особливо небезпечні інфекції
OS	00	00	Радіаційна медицина
06	00	00	Проблеми СНІДу
07	00	00	Медична генетика
ОН	00	00	Протидія насильству в сім'ї
09	00	00	Військово-медична підготовка
09	01	00	Організація медичного забезпечення військ
09	01	01	Актуальні питання організації медичного забезпечення військ воєнного та мирного часу
09	01	02	Сучасна система лікувально-евакуаційного забезпечення Збройних сил України
09	01	03	Медична служба оперативних об'єднань
09	02	00	Військово-спеціальна підготовка
09	02	01	Актуальні питання військової стоматології та надання стоматологічної допомоги населенню в надзвичайних станах
09	02	02	Організація терапевтичної, хірургічної та ортопедичної стоматологічної допомоги при надзвичайних станах
09	02	03	Принципи і методи лікування вогнепальних поранень і травм щелепно-лицьової ділянки
09	02	04	Опіки обличчя. Комбіновані радіаційні ураження щелепо-лицьової ділянки
09	02	OS	Організація харчування та догляду за пораненими у щелепно-лицьову ділянку на етапах медичної евакуації
10	00	00	Гуманітарні аспекти клінічного мислення
11	00	00	Туберкульоз

Затверджено на засіданні кафедри стоматології дитячого віку

протокол № __ від «__» _____ 2017 р.

Завідуюча кафедрою д. мед. н., професор

О.В.Клітинська
«____» _____ 2017 р.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

циклу спеціалізації за фахом «Ортодонтія»

Код курсу розділу	Назва курсів, розділів
1.	Виховання стоматологічного та ортодонтичного здоров'я. Організація ортодонтичної допомоги.
1.1.	Санітарно-освітні заходи до питань профілактики ЗІЩА вагітних жінок, дітей та дорослих різного віку.
1.2.	Епідеміологічне вивчення зубощелепних аномалій.
1.3.	Диспансеризація дітей у стоматолога ортодонта.
1.4.	Правові аспекти надання ортодонтичної допомоги. Організація надання ортодонтичної допомоги дітям та дорослим.
1.5.	Юридична медична та звітна документація в практиці лікаря ортодонта. Амбулаторна карта ортодонтичного пацієнта. Інформована згода на ортодонтичне лікування.
1.6.	Протоколи надання ортодонтичної допомоги.
2.	Анатомо-біологічні основи в ортодонтії.
2.1.	Ембріогенез органів порожнини рота.
2.2.	Перинатальна профілактика зубощелепних аномалій.
2.3.	Ріст та розвиток щелепно-лицьової ділянки.
2.4.	Фізіологічні види прикусу.
2.5.	Аномалійні види прикусу.
2.6.	Клініко-біологічні основи ортодонтичного лікування. Біомеханіка в ортодонтії.
2.7.	Ортодонтичні сили.
2.8.	Види перебудови кісткової тканини під дією ортодонтичної сили.
2.9.	Основи складання раціонального плану лікування ортодонтичного хворого.
3.	Профілактика зубощелепних аномалій.
3.1.	Рахіт та його вплив на формування зубощелепної системи. Анте- і постнатальна специфічна, неспецифічна профілактика рахіту.
3.2.	Основні функції порожнини рота: аномалійний та фізіологічний перебіг, функціональні методи дослідження. Патогенез формування зубощелепних аномалій під впливом аномалійних функцій порожнини рота.
3.3.	Шкідливі звички у дітей. Класифікація. Вплив шкідливих звичок на формування зубощелепної системи.
3.4.	Апаратурна та безапаратурна міогімнастика в комплексі профілактики та раннього лікування зубощелепних аномалій.
3.5.	Щитова терапія та функціональна зубощелепна рівновага: обґрунтування застосування попередження та раннього лікування зубощелепних аномалій.

3.6	Вплив загального стану здоров'я ортодонтичного пацієнта на формування аномалій зубощелепної системи.
4.	Діагностика в ортодонтії.
4.1.	Суб'єктивні та об'єктивні клінічні методи обстеження ортодонтичних пацієнтів.
4.2.	Клінічні діагностичні проби в ортодонтії.
4.3.	Діагностична експертна система (ДЕС) по оцінці стану зубощелепного комплексу.
4.4.	Фотометричні методи обстеження обличчя в прямій та боковій проекціях.
4.5.	Антропометричні методи визначення форми лиця по Гарсону та лицьовий індекс Ізара IFM.
4.6.	Біометричні методи дослідження контрольно-діагностичних моделей зубних рядів.
4.7.	Рентгенологічні методи дослідження в ортодонтії.
4.8.	Функціональні методи дослідження в ортодонтії.
4.9.	Класифікації зубощелепних аномалій.
4.10.	Епідеміологія зубощелепних аномалій та вплив екологічних факторів.
4.11.	Спадкові синдроми в ортодонтії.
5.	Ортодонтичні апарати.
5.1.	Класифікація ортодонтичної апаратури.
5.2.	Конструктивні елементи, правила активації, правила виготовлення апаратів механічної дії.
5.3.	Конструктивні елементи, правила активації, правила виготовлення функціонально направляючих апаратів.
5.4.	Конструктивні елементи, правила активації, правила виготовлення функціонально діючих апаратів.
5.5.	Конструктивні елементи, правила активації, правила виготовлення апаратів комбінованої дії.
5.6.	Правила вибору ортодонтичного апарату в залежності від механізму дії апарата та стадії формування прикусу.
5.7.	Адаптація дітей до дії ортодонтичних апаратів.
5.8.	Біоморфологічні зміни в зубощелепній системі дії ортодонтичних апаратів. Пародонт. Шовні з'єднання. Скрене-нижньощелепний суглоб.
6.	Ортодонтична лабораторна техніка і матеріали.
6.1.	Загальна характеристика матеріалів, що використовуються для виготовлення ортодонтичних апаратів.
6.2.	Характеристика та властивості відбиткових мас, що використовуються в ортодонтії
6.3.	Конструктивні та допоміжні матеріали, що використовуються в ортодонтії.
6.4.	Технологія виготовлення конструктивних елементів ортодонтичних апаратів.
6.5.	Методики починки ортодонтичних апаратів.
7.	Основи ортодонтичного лікування незнімною ортодонтичною технікою з замковою фіксацією.

7.1.	Основні принципи ортодонтичного лікування з використанням брекет техніки.
7.2.	Сучасні брекет системи. Класифікації та характеристики
7.3.	Сучасні брекет системи: основні конструктивні елементи, показання до застосування, різновиди пропису брекетів.
7.4.	Основні силові елементи НОТ.
7.5.	Методи фіксації брекетів. Інструменти та матеріали.
7.6.	Дуга, як основний силовий елемент НОТ. Закономірності застосування дуг на різних етапах ортодонтичного лікування брекет технікою.
7.7.	Дебондінг брекетів. Особливості професійної гігієни після зняття брекетів. Профілактика та лікування уражень твердих тканин зубів.
8.	Якірна опора в ортодонтії.
8.1.	Якірна опора в ортодонтії
8.2.	Види якірної опори, засоби, види мікроімплантів, інструменти, типові місця встановлення.
8.3.	Показання та протипоказання встановлення мікроімплантів при використанні незнімної ортодонтичної техніки.
9.	Клінічна ортодонтія. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування аномалій зубощелепної системи: окремих зубів, положення зубів, форми та розмірів зубного ряду, прикусу.
9.1.	Етіологія, патогенез, клініка, класифікації, діагностика, профілактика та лікування аномалій кількості зубів.
9.2.	Етіологія, патогенез, клініка, класифікації, діагностика, профілактика та лікування аномалій прорізування зубів.
9.3.	Етіологія, патогенез, клініка, класифікації, діагностика, профілактика та лікування аномалій положення зубів.
9.4.	Етіологія, патогенез, клініка, класифікації, діагностика, профілактика та лікування аномалій форми та розмірів зубних рядів.
9.5.	Етіологія, патогенез, клініка, класифікації, діагностика, профілактика та лікування аномалій прикусу в сагітальній, вертикальній та трансверзальній площинах.
10.	Особливості протезування дефектів зубів і зубних рядів у тимчасовому, змінному та постійному прикусі.
10.1.	Етіологія. Класифікація дефектів зубів та зубних рядів у дітей.
10.2.	Види протезів, що використовуються для заміщення дефектів зубів та зубних рядів у дітей.
10.3.	Клініко-лабораторні етапи та особливості виготовлення, способи поліпшення фіксації часткових та повних знімних дитячих зубних протезів.
10.4.	Адаптація дітей до використання знімних протезів можливості її корегування.
10.5.	Клініко-лабораторні етапи та особливості виготовлення незнімних дитячих зубних протезів.
11.	Сучасні методи та засоби ортопедичного лікування травматичного пошкодження зубів та щелепних кісток у дітей.

11.1.	Класифікація травм зубів у дітей.
11.2.	Клінічна картина та морфологічні особливості травм зубів у дітей
11.3.	Види фіксації зубів при травматичних пошкодженнях.
11.4.	Методика тимчасової фіксації зубів при травматичних пошкодженнях. Показання до використання.
11.5.	Вікові особливості дитячого організму. Їх вплив на прояви клінічної картини та течію репаративних процесів.
11.6.	Травми щелепних кісток. Класифікація. Клінічна картина.
11.7.	Значення вікових особливостей будови зубів, періодонту, кісток щелеп при травматичних пошкодженнях.
11.8.	Сучасні методи та засоби ортопедичного лікування травматичного пошкодження щелепних кісток.
12.	Співпраця ортодонта в комплексі мультидисциплінарного підходу до лікування зубощелепних аномалій.
12.1.	Індексна оцінка гігієни порожнини рота при ортодонтичному лікуванні.
12.2.	Предмети, засоби та особливості проведення індивідуальної гігієни порожнини рота при ортодонтичному лікуванні знімною та незнімною технікою.
12.3.	Особливості проведення професійної гігієни порожнини рота при ортодонтичному лікуванні знімною та незнімною технікою.
12.4.	Вибіркове пришліфовування горбиків тимчасових зубів.
12.5.	Особливості ортодонтичного лікування при захворюваннях пародонту.
12.6.	Особливості ортодонтичного лікування при некаріозних ураженнях твердих тканин.
12.7.	Особливості ортодонтичного лікування при некомпенсованому перебігу каріозної хвороби.
12.8.	Роль ортодонта в комплексному лікуванні хворих з захворюваннями пародонту та дефектами зубних рядів та вторинними деформаціями окклюзійної площини.
12.9.	Методики хірургічної оптимізації ортодонтичного лікування.
12.10.	Ортогнатична хірургія – перспектива комплексного лікування гнатичних форм зубо-щелепних аномалій.
12.11.	Особливості ортодонтичного лікування пацієнтів з захворюваннями скронево-нижньощелепного суглобу.
12.12.	Міотерапія, логопедія, масаж, фізіотерапія в ортодонтії.
12.13.	Використання фізіотерапевтичних методів з метою оптимізації ортодонтичного лікування.
13.	Стандарти проведення клінічних втручань при вроджених вадах розвитку обличчя і щелеп
13.1.	Уроджені вади обличчя. Етіологія. Класифікація.
13.2.	Функціональні і морфологічні зміни жувального апарату у дітей з вродженими незрощеннями альвеолярного відростка, твердого і м'якого піднебіння.

13.3.	Ортодонтична допомога дітям в комплексі лікування уроджених незрощень губи та піднебіння.
-------	---

Тематичний план лекцій
для слухачів циклу спеціалізації з ортодонтії

№п/п	Назва теми занять	Години		
		л	с	п
1	Індивідуальна та професійна гігієна ротової порожнини у ортодонтичних пацієнтів.	2		
2	Мотивація пацієнтів до оздоровлення ротової порожнини	2		
3	Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування патології твердих тканин зубів та захворювань пародонту в комплексі лікування ортодонтичних хворих.	2		
4	Диспансеризація дітей у стоматолога ортодонта.	2		
5	Організація невідкладної медичної допомоги населенню у надзвичайних ситуаціях.	6		
6	Ембріогенез органів порожнини рота. Анатомо - функціональні особливості порожнини рота новонародженого.	2		
7	Ріст та розвиток щелепно-лицьової ділянки.	2		
8	Особливості жувальної мускулатури у дітей в різні вікові періоди. Анатомо-функціональні особливості скронево-нижньощелепного суглобу у дітей.	4		
9	Поняття “норми” в ортодонтії. Фізіологічні види прикусу. Аномалійні види прикусу.	2		
10	Рахіт та його вплив на формування зубощелепної системи.	2		
11	Основні функції порожнини рота: аномалійний та фізіологічний перебіг, функціональні методи дослідження. Патогенез формування зубощелепних аномалій під впливом аномалійних функцій порожнини рота.	2		
12	Апаратурна та безапаратурна міогімнастика в комплексі профілактики та раннього лікування зубощелепних аномалій.	2		
13	Щитова терапія та функціональна зубощелепна рівновага: обґрунтування застосування попередження та раннього лікування зубощелепних аномалій.	2		
14	Роль своєчасної санації порожнини рота в попередженні утворення аномалій зубів.	2		
15	Вплив загального стану здоров'я ортодонтичного пацієнта на формування аномалій зубощелепної системи.	2		
16	Суб'єктивні та об'єктивні клінічні методи обстеження ортодонтичних пацієнтів.	2		
17	Застосування клінічних діагностичних проб в ортодонтії.	4		
18	Фотометричні методи обстеження обличчя в прямій та боковій проекціях.	2		
19	Біометричні методи дослідження моделей в сагітальній площині.	2		
20	Біометричні методи дослідження моделей в трансверзальній площині.	2		

21	Біометричні методи дослідження моделей в вертикальній площині.	4		
22	Рентгенологічні методи дослідження.	2		
23	Рентгенанатомія щелепно лицьової ділянки у дітей.	2		
24	Рентгенографія кисті. Вивчення кісткового віку ортодонтичних пацієнтів.	2		
25	Панорамна рентгенографія в ортодонтії.	2		
26	Рентгенографія скроне нижньощелепного суглобу.	2		
27	Телерентгенографія в ортодонтії.	2		
28	Аналіз ТРГ методом Шварца.	2		
29	Аналіз ТРГ методом Доунса.	2		
30	Аналіз ТРГ методом Ріккетса	2		
31	Комп'ютерна 3D томографія в ортодонтичній діагностиці.	2		
32	Функціональні методи дослідження в ортодонтії.	2		
33	Класифікації зубо-щелепних аномалій.	2		
34	Принципи побудови ортодонтичного діагнозу.	2		
35	Епідеміологія зубощелепних аномалій та вплив екологічних факторів	2		
36	Спадкові синдроми в ортодонтії.	2		
37	Клініко-біологічні основи ортодонтичного лікування. Біомеханіка в ортодонтії	2		
38	Складання раціонального плану лікування ортодонтичного хворого.	2		
39	Функціональний аналіз стану скронево-нижньощелепного суглобу.	2		
40	Класифікація ортодонтичної апаратури.	4		
41	Ортодонтичні апарати механічної дії.	2		
42	Ортодонтичні апарати функціональної дії.	2		
43	Ортодонтичні апарати комбінованої дії.	2		
44	Загальна характеристика матеріалів, що використовуються для виготовлення ортодонтичних апаратів.	2		
45	Конструктивні особливості і технологія виготовлення ортодонтичних апаратів.	2		
46	Застосування пластичних самотвердіючих мас для виготовлення знімних ортодонтичних апаратів, профілактичних апаратів.	2		
47	Зуботехнічні матеріали, що застосовуються для виготовлення незнімних ортодонтичних та ретенційних апаратів.	2		
48	Етіологія, патогенез, клініка, класифікації, діагностика, профілактика та лікування аномалій положення зубів.	2		
49	Етіологія, патогенез, клініка, класифікації, діагностика, профілактика та лікування аномалій зубних рядів.	2		
50	Межі використання розширення з метою лікування аномалій зубних рядів	2		
51	Особливості обстеження пацієнтів з аномаліями прикусу в сагітальній площині.	2		
52	Методи лікування гнатичних форм аномалій прикусу в сагітальній площині.	2		

53	Відкритий прикус. Етіологія та патогенез.	2		
54	Глибокий прикус. Етіологія та патогенез.	2		
55	Перехрестний прикус. Етіологія. Патогенез. Морфологічні та функціональні порушення.	2		
56	Етіологія. Класифікація дефектів зубів та зубних рядів у дітей.	2		
57	Особливості виготовлення і способи поліпшення фіксації часткових та повних знімних дитячих зубних протезів.	2		
58	Класифікація травм зубів у дітей.	2		
59	Види фіксації зубів при травматичних пошкодженнях.	2		
60	Вікові особливості дитячого організму. Їх вплив на прояви клінічної картини та течію репаративних процесів.	2		
61	Травми щелепних кісток. Класифікація. Клінічна картина.	2		
62	Сучасні методи та засоби ортопедичного лікування травматичного пошкодження щелепних кісток.	2		
63	Особливості індивідуальної гігієни порожнини рота під час ортодонтичного лікування.	2		
64	Роль ортодонта в комплексному лікуванні хворих з захворюваннями.	2		
65	Роль ортодонта в комплексному лікуванні хворих з дефектами зубних рядів та вторинними деформаціями окклюзійної площини.	2		
66	Якірна опора в ортодонтії	2		
67	Оперативні втручання на м'яких тканинах для оптимізації ортодонтичного лікування.	4		
68	Функціональні і морфологічні зміни жувального апарату у дітей з вродженими незрощеннями альвеолярного паростка, твердого і м'якого піднебіння.	2		
69	Тактика лікаря-ортодонта при лікуванні дітей з вродженими незрощеннями губи, альвеолярного відростка, твердого і м'якого піднебіння.	2		
70	Ортодонтичне лікування хворих з уродженими вадами в період постійного прикусу.	2		
71	Логопедія в комплексному лікуванні зубощелепних аномалій	2		

**Тематичний план семінарських занять
для слухачів циклу спеціалізації з ортодонтії**

№ п/п	Назва теми занять	с
1	Санітарно-освітні заходи до питань профілактики ЗЩА вагітних жінок, дітей та дорослих різного віку.	6
2	Епідеміологічне вивчення зубощелепних аномалій.	4
3	Особливості професійної гігієни ротової порожнини на етапах ортодонтичного лікування.	8
4	Формування груп диспансерного нагляду в ортодонтії. Планування профілактичних заходів.	6
5	Планування ортодонтичного лікування в залежності від психоемоційного стану дитини в різні вікові періоди.	6
6	Організація невідкладної медичної допомоги населенню у надзвичайних ситуаціях.	6
7	Правові аспекти надання ортодонтичної допомоги. Організація надання ортодонтичної допомоги дітям та дорослим.	8
8	Юридична медична та звітна документація в практиці лікаря ортодонта. Амбулаторна карта ортодонтичного пацієнта. Інформована згода на ортодонтичне лікування.	8
9	Протоколи надання ортодонтичної допомоги.	8
10	Перинатальна профілактика зубощелепних аномалійю Анатомо - функціональні особливості порожнини рота новонародженого.	6
11	Особливості догляду та вигодовування здорових новонароджених та таких, що мають уроджені аномалії щелепно-лицьової ділянки.	6
12	Загальні та місцеві механізми які визначають та контролюють ріст і розвиток структур щелепно-лицьової ділянки.	8
13	Особливості будови та функції жувальних та м'язів у дітей.	4
14	Будова та функція СНЩС при аномалійних видах прикусу.	8
15	Анте- і постнатальна специфічна, неспецифічна профілактика рахіту. Особливості формування зубощелепної системи при рахіті.	6
16	Характеристика функцій порожнини рота в різні вікові періоди при фізіологічних та аномалійних видах прикусу	6
17	Шкідливі звички у дітей. Класифікація. Вплив шкідливих звичок на формування зубощелепної системи.	8
18	Взаємозв'язок загального стану здоров'я дитини та стану зубощелепної системи на формування аномалій зубощелепної системи.	6

19	Клінічні методи обстеження ортодонтичних пацієнтів.	6
20	Характеристика рентгенологічних методів, що використовуються в ортодонтії. Показання та протипоказання до їх використання.	6
21	Дослідження структур щелепно-лицьової ділянки в залежності від стадії їх формування.	6
22	Топографічна анатомія скелета кисті.	6
23	Рентгенанатомія структур щелепно-лицьової ділянки у дітей за даними панорамної рентгенографії.	6
24	Томографія та дентальна радіовізіографія як метод вивчення структур щелепно-лицьової ділянки.	8
25	Тренінг комп'ютерного тестування проходження ліцензійного іспиту "Elex".	8
26	Діагностичні можливості використання 3D томографії в ортодонтичній діагностиці.	6
27	Дослідження функції м'язів щелепно-лицьової ділянки.	6
28	Методи дослідження функцій зубощелепної системи. Дослідження функції жування	8
29	Методи дослідження функцій зубощелепної системи. Дослідження функції дихання.	8
30	Періоди розвитку класифікацій зубощелепної системи. Норма та патологія в ортодонтії.	6
31	Класифікація аномалій зубощелепної системи ВООЗ.	8
32	Особливості дитячого організму які впливають на розвиток запальних захворювань щелепно-лицьової ділянки	6
33	Спадкові та уроджені зубощелепні аномалії.	6
34	Мультидисциплінарний підхід ортодонтів та генетиків в попередженні виникнення та корекції спадкових аномалій зубощелепної системи.	8
35	Закони біомеханіки та переміщення зубів в ортодонтії.	6
36	Основні положення біомеханіки. Основні види переміщення зубів. Сили що застосовуються в ортодонтії.	8
37	Види перебудови кісткової тканини під дією ортодонтичної сили.	8
38	Ортодонтичні апарати, їх конструктивні елементи, правила активування, вибір точки опори та точки прикладання сили	8
39	Правила складання плану лікування. Показники стану зубощелепної системи, що впливають на складання та виконання плану лікування.	6
40	Захворювання скронево-нижньощелепного суглобу та жувальних м'язів.	6
41	Протоколи ведення пацієнта - мультидисциплінарне лікування порушення ЗЩС у дітей та дорослих.	8

42	Правила вибору ортодонтичного апарату в залежності від механізму дії апарата та стадії формування прикусу.	8
43	Адаптація дітей до дії ортодонтичних апаратів.	8
44	Біоморфологічні зміни в зубощелепній системі дії ортодонтичних апаратів. Пародонт. Шовні з'єднання. Сконе-нижньощелепний суглоб	8
45	Міотерапія, логопедія, масаж, фізіотерапія в ортодонтії.	8
46	Використання фізіотерапевтичних методів з метою оптимізації ортодонтичного лікування.	8
47	Застосування лазерного випромінювання на етапах ортодонтичного лікування.	8
48	Застосування електрофорезу та ультрафонофорезу на етапах ортодонтичного лікування.	8
49	Характеристика та властивості відбиткових мас, що використовуються в ортодонтії	6
50	Значення гіпсових контрольно- діагностичних моделей в практиці ортодонтії.	8
51	Сучасні технології виготовлення знімних ортодонтичних апаратів.	8
52	Конструктивні елементи брекет техніки	8
53	Сучасні брекет системи. Класифікації та характеристики	8
54	Сучасні брекет системи: основні конструктивні елементи, показання до застосування, різновиди пропису брекетів.	8
55	Основні силові елементи НОТ.	8
56	Клінічна картина та діагностика аномалій прорізування окремих зубів.	6
57	Аномалії положення зубів, що обумовлені частковою адентією.	8
58	Діагностичні критерії при визначенні аномалій зубних рядів.	6
59	Комплаєнтність пацієнтів та ортодонтичне лікування	8
60	Проведення ретенційного періоду при лікуванні аномалій зубних рядів.	8
61	Етіологічні фактори та патогенез аномалій прикусу в сагітальній площині.	8
62	Використання позаротової тяги при лікуванні прогнатичного прикусу.	8
63	Використання лицьової маски, стимулювання росту верхньої щелепи при лікуванні прогенічного прикусу.	8
64	Лікування хворих з відкритим прикусом незнімною технікою	8
65	Лікування хворих з глибоким прикусом незнімною технікою	8
66	Помилки та ускладнення при лікуванні хворих з аномаліями прикусу в вертикальній площині.	8
67	Принципи лікування зубо-альвеолярних форм перехресного прикусу	8

68	Види протезів, що використовуються для заміщення дефектів зубів та зубних рядів у дітей.	6
69	Передчасне видалення зубів. Діагностика. Аномалії положення окремих зубів та груп зубів спричинені передчасним видаленням	8
70	Діагностика за даними панорамної рентгенографії аномалій прорізування зубів, причиною яких є передчасне видалення.	8
71	Межі дитячих знімних протезів та їх конструктивні особливості.	6
72	Адаптація дітей до використання знімних протезів можливості її корегування.	6
73	Терміни користування та заміни знімними протезами у дітей.	6
74	Клінічна картина та морфологічні особливості травм зубів у дітей	6
75	Значення вікових особливостей будови зубів, періодонту, кісток щелеп при травматичних пошкодженнях.	6
76	Методи фіксації відламків щелеп при травматичних пошкодженнях.	6
77	Виготовлення та використання протезів що заміщують частину кісткової тканини утрачених внаслідок пошкодження.	6
78	Використання ортопедичних та ортодонтичних конструкцій з метою лікування неправильного положення відламків щелеп.	6
79	Використання ортопедичних та ортодонтичних конструкцій з метою лікування посттравматичних деформацій м'яких тканин	6
80	Стан гігієни ротової порожнини у пацієнтів, що користуються незнімною технікою.	6
81	Особливості ортодонтичного лікування при захворюваннях пародонту.	8
82	Особливості ортодонтичного лікування при некаріозних ураженнях твердих тканин.	8
83	Особливості ортодонтичного лікування при декомпенсованому перебігу каріозної хвороби.	8
84	Ортодонтична підготовка хворих, що потребують ортопедичного лікування.	6
85	Види якірної опори, засоби, види мікроімплантів, інструменти, типові місця встановлення.	6
86	Показання та протипоказання встановлення мікроімплантів при використанні незнімної ортодонтичної техніки.	8
87	Роль хірурга стоматолога в оптимізації ортодонтичного лікування хворих.	8
88	Місцева анестезія при проведенні хірургічних втручань.	8
89	Методика серійного видалення тимчасових та постійних зубів для керування прорізуванням зубів.	4
	Особливості видалення постійних зубів за ортодонтичними показаннями.	6

90	Тренінг комп'ютерного тестування проходження ліцензійного іспиту "Elex".	6
91	Методики хірургічної оптимізації ортодонтичного лікування для корекції глибини присінку порожнини роту.	6
92	Методики хірургічної оптимізації ортодонтичного лікування для корекції розташування та міри розвитку вуздечок верхньої, нижньої губи та язика.	8
93	Застосування компактостеотомії для оптимізації переміщення зубів.	8
94	Показання та протипоказання до застосування циркулярної фібротомії в комплексному ортодонтичному лікуванні.	8
95	Хірургічна корекція вуздечки язика в комплексному лікуванні ортодонтичних пацієнтів.	8
96	Особливості ортодонтичного лікування незнімною технікою при проведенні хірургічних втручань.	8
97	Захворювання скронево-нижньощелепного суглобу.	6
98	Уроджені вади обличчя. Етіологія. Класифікація.	6
99	Методики корекції вимови звуків у дітей із зубощелепними аномаліями.	6
100	Ортогнатична хірургія – перспектива комплексного лікування гнатичних форм зубо-щелепних аномалій.	6
Разом		

Тематичний план практичних занять
для слухачів циклу спеціалізації з ортодонтії

№ п/п	Назва теми занять	п
1	Реєстрація слухачів, знайомство з програмою та планом занять.	2
2	Індексна оцінка стану гігієни порожнини рота у ортодонтичних пацієнтів.	4
3	Індексна оцінка стану тканин пародонту порожнини рота у ортодонтичних пацієнтів.	6
4	Карієсогенна ситуація. Визначення факторів карієсогенної ситуації та стану твердих тканин зубів у ортодонтичних пацієнтів на етапах лікування.	6
5	Предмети та засоби індивідуальної гігієни ротової порожнини пацієнтів із зубощелепними аномаліями на етапах ортодонтичного лікування.	6
6	Місцева ремінералізуюча терапія та фтор-профілактика вогнищевої демінералізації на етапах ортодонтичного лікування.	6
7	Місцева профілактика та лікування захворювань тканин пародонту у пацієнтів, лікування яких проводиться з використанням незнімної ортодонтичної техніки.	6
8	Морфологічні та функціональні особливості скронево-нижньощелепного суглобу у дітей різних вікових груп.	6
9	Анатомічні та функціональні ознаки фізіологічних видів прикусу.	6
10	Аномалійні види прикусу. Анатомічні та функціональні ознаки.	6
11	Застосування комплексів міогімнастичних вправ для корекції функціональних порушень та аномалій зубощелепної системи.	6
12	Принципи застосування та призначення щитових апаратів на ранніх стадіях формування зубощелепної системи.	6
13	Мультидисциплінарний підхід до санації порожнини рота в комплексі попередження розвитку зубо-щелепних аномалій та утворення дефектів зубних рядів.	6
14	Опанування навиків зовнішнього та поза ротового (лицьового) огляду ортодонтичного пацієнта.	4
	Опанування навиків внутрішньоротового обстеження пацієнтів в ортодонтії.	4
15	Визначення ступеня важкості морфологічних порушень та визначення показань до ортодонтичного лікування за допомогою дентального естетичного індексу N. C. Cons с соавт., (1986)	6
16	Визначення ступеня важкості морфологічних порушень та визначення складності та тривалості ортодонтичного лікування за допомогою методики Зиберта-Малигіна.	6

17	Опанування навиків проведення диференційно-діагностичної проби Ешлера-Бітнера.	4
18	Опанування навиків проведення клінічних-функціональних діагностичних проб Л.В. Ілліної - Маркосян	4
	Оволодіння методикою роботи з діагностичною експертною системою (ДЕС) по оцінці стану зубощелепного комплексу.	4
21	Опанування методами визначення форми лиця по Гарсону та лицьовий індекс Ізара IFM.	6
22	Фотостатичний аналіз по А.М.Шварцу. Класифікація типу профілю обличчя по А.М.Шварцу.	6
23	Фотометричні методи обстеження обличчя в боковій проекції. Аналіз профіля губ по Рикеттсу , Коркхаузу.	6
24	Аналіз розмірів зубних рядів тимчасового та змінного прикусу по З.І. Долгополовій, Ветцелю,. Коркхаузу.	6
25	Опанування методик біометричних методів дослідження моделей зубних рядів в сагітальній площині в період постійного прикусу. Методи Коркхауза, Герлаха, G.P.Schmuth	6
26	Опанування методик біометричного вимірювання контрольно діагностичних моделей зубних рядів в період тимчасового та змінного прикусу: по З.И. Долгополовой, Коркхаузу.	6
27	Опанування методик біометричного вимірювання контрольно діагностичних моделей зубних рядів в період постійного прикусу: по Пону в модифікації Ліндера-Харта, с поправкою Тона, метод Болтона та Нансе.	6
28	Опанування методик біометричного вимірювання контрольно діагностичних моделей зубних рядів в постійного прикусу для визначення довжини та ширини апікального базису за методикою Снагіною.	6
29	Визначення на контрольно діагностичних моделях щелеп висоти піднебіння за методами Simon, Снагіної.	6
30	Опанування методики дослідження окклюзійної площини та кривої Шпее. Супрапозиція та інфрапозиція фронтальних та бічних зубів	4
31	Графічний метод дослідження моделей щелеп Хаулея-Гербера-Гербста.	6
32	Вивчення кісткового віку ортодонтичних пацієнтів. Можливості прогнозування періодів інтенсивного росту пацієнтів.	6
33	Внутрішньоротова контактна рентгенографія. Рентгенографія піднебінного шва .	6
34	Вивчення стадії формування структур щелепно-лицевої ділянки за даними панорамної рентгенографії	6
35	Аналіз рентгенограм скроне нижньощелепного суглобу по Parma.	6

36	Основні положення телерентгенографії. Техніка проведення телерентгенографії. Методи аналізу ТРГ. Показання та протипоказання до використання.	6
37	Аналіз ТРГ методом Шварца: ідентифікація анатомічних кісткових та кожних орієнтирів, основні площини та кути.	6
38	Аналіз ТРГ методом Шварца: складові частини аналізу телерентгенограм по Шварцу – краніометрія, гнатометрія, профіломерія.	6
39	Опорні точки. Опорні площини. Опанування аналізу ТРГ методом Доунса.	6
40	Складові частини аналізу телерентгенограм по методу Доунса. Визначення типу скелету. Тип розташування зубів.	6
41	Радіаційна медицина	4
42	Туберкульоз	6
43	СНІД, вірусні гепатити	2
	Особливо небезпечні інфекції	4
44	Військово-медична підготовка	6
45	Військово-медична підготовка	6
46	Військово-спеціальна підготовка	6
47	Військово-спеціальна підготовка	6
48	Медичне право	6
49	Опорні точки . Опорні площини методу аналізу ТРГ по методу Ріккетса.	6
50	Складові частини аналізу телерентгенограм по методу Ріккетса.	6
51	Аналіз типу росту щелеп за даними телерентгенографічного дослідження	6
52	Методи дослідження функцій зубощелепної системи. Дослідження функції ковтання.	6
53	Опанування методики складання ортодонтичного діагнозу з використанням класифікацій зубо-щелепних аномалій.	6
54	Опанування методики мануального дослідження СНЩС.	6
55	Опанування методики конструювання незнімних ортодонтичних апаратів механічної дії.	4
56	Опанування методики конструювання знімних ортодонтичних апаратів механічної дії.	6
57	Опанування методики конструювання функціонально направляючих апаратів.	6
58	Опанування методики конструювання функціонально діючих апаратів.	6
59	Опанування методики конструювання апаратів комбінованої дії.	6
60	Активування ортодонтичних апаратів в залежності від механізму дії апарата та стадії формування прикусу.	6
61	Методика отримання відбитків зубних рядів різними масами для виготовлення робочих та контрольно-діагностичних моделей.	6

62	Особливості дитячого організму, які впливають на характер травм щелепно-лицьової ділянки та вибір лікарської тактики	6
63	Невідкладні стани в практиці стоматолога – ортодонта. Серцево-легенева реанімація.	6
64	Застосування пластичних мас гарячої полімеризації в ортодонтії.	6
65	Застосування пластичних самотвердіючих мас в ортодонтії.	6
66	Допоміжні матеріали, що використовуються для обробки знімних апаратів. Віск. Абразивні матеріали.	6
67	Конструктивні та допоміжні метали та їх сплави, що використовуються в ортодонтії.	6
68	Виготовлення конструктивних елементів знімних ортодонтичних апаратів.	6
69	Виготовлення одно щелепних знімних ортодонтичних апаратів.	6
70	Виготовлення одно щелепних знімних ортодонтичних апаратів міжщелепної дії.	6
71	Виготовлення двощелепних знімних ортодонтичних апаратів.	6
72	Правила та прийоми отримання відбитків при повній відсутності зубів різноманітними відбитковими масами.	6
73	Особливості отримання відбитків для виготовлення часткових знімних протезів у дітей.	6
74	Опанування методики перебазування знімного ортодонтичного апарату та знімного зубного протезу.	8
75	Вікові особливості загального та місцевого знеболювання при хірургічних втручаннях в щелепно-лицьовій ділянці.	8
76	Ускладнення при проведенні загального та місцевого знеболювання при хірургічних втручаннях в щелепно-лицьовій ділянці.	8
77	Брекети. Методи фіксації брекетів. Інструменти та матеріали фіксації брекетів.	6
78	Дуга, як основний силовий елемент НОТ. Закономірності застосування дуг на різних етапах ортодонтичного лікування брекет технікою.	6
79	Дебондінг брекетів. Особливості професійної гігієни після зняття брекетів. Профілактика та лікування уражень твердих тканин зубів.	6
80	Можливості ортодонтичного лікування ретенуваних зубів.	8
81	Лікування аномалій положення зубів, обумовлених частковою адентією. Розкриття проміжків. Закриття проміжків. Механіка переміщення зубів.	6
82	Аномалії положення окремих зубів. Біометричні методи дослідження моделей. Визначення дефіциту місця в зубному ряді	6
83	Аномалії положення окремих зубів. Показання та методика лікування без видаленням окремих зубів. Правила вибору ортодонтичного апарату та механіка переміщення зубів.	8
84	Аномалії положення окремих зубів. Показання та методика лікування з видаленням окремих зубів. Вибір зубів для видалення.	8

85	Аномалії зубних рядів в сагітальній площині. Морфологічні та функціональні порушення. Методика лікування.	6
86	Аномалії зубних рядів в трансверзальній площині. Морфологічні та функціональні порушення. Методика лікування.	6
87	Аномалії зубних рядів в вертикальній площині. Морфологічні та функціональні порушення. Методика лікування.	6
88	Клінічна картина, морфологічні порушення та ортодонтичне лікування дентоальвеолярних форм прогенічного прикусу в різні вікові періоди.	6
89	Клінічна картина, морфологічні порушення та ортодонтичне лікування дентоальвеолярних форм прогнатичного прикусу в різні вікові періоди.	6
90	Можливості ортодонтичного лікування гнатичних форм сагітальних аномалій прикусу	6
91	Клінічна картина, морфологічні та функціональні порушення при відкритому прикусі. Лікування хворих знімними ортодонтичними апаратами.	6
92	Клінічна картина, морфологічні та функціональні порушення при глибокому прикусі. Лікування хворих знімними ортодонтичними апаратами.	6
93	Виготовлення та застосування допоміжних пристосувань для корекції функціональних порушень при лікуванні аномалій прикусу в вертикальній площині.	6
94	Особливості ортодонтичного обстеження при перехресному прикусі.	6
95	Особливості отримання відбитків для виготовлення знімних протезів у дітей.	6
96	Виготовлення прикусних шаблонів. Визначення та фіксація співвідношення щелеп та висоти прикусу.	6
97	Постановка штучних зубів в воскових шаблонах при виготовленні дитячих знімних протезів.	6
98	Коронки. Їх особливості виготовлення та використання в дитячій стоматології.	6
99	Заміщення дефектів коронкової частини зуба у дітей з метою попередження виникнення аномалій положення зубів та зубних рядів.	6
100	Мостовидні протези. Конструкційні особливості. Показання до використання.	6
101	Виготовлення та використання знімних двошарових протезів для заміщення дефектів зубних рядів у дітей.	6
102	Методика тимчасової фіксації зубів при тавматичних пошкодженнях. Показання до використання.	6
103	Ортодонтичне переміщення травматично пошкоджених зубів. Показання. Протипоказання.	6
104	Вибіркове пришліфовування горбиків тимчасових зубів.	8

105	Лікування вогнищевої демінералізації емалі зубів після ортодонтичного лікування незнімною ортодонтичною технікою з використанням інноваційного методу інфільтрації з використанням матеріалу «Icon».	8
106	Правила вибору постійних зубів для видалення при плануванні ортодонтичного лікування.	8
107	Новоутворення щелепно-лицьової ділянки. Особливості діагностики та лікування у дітей.	8
108	Особливості ортодонтичного лікування пацієнтів з захворюваннями скроне нижньощелепного суглобу.	8
109	Ортодонтична допомога дітям на етапі підготовки до хірургічного втручання з приводу уроджених незрощень губи та піднебіння.	6
110	Ортодонтична допомога дітям в післяопераційному періоді. Профілактика деформацій верхньої зубної дуги.	6
111	Ортодонтична допомога дітям з уродженими вадами з використанням obturatorів, та протезів obturatorів.	6
112	Методика проведення розширення верхньої зубної дуги у пацієнтів з уродженими незрощеннями альвеолярного відростку та піднебіння.	6
	Іспит	4
Разом		698 год

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК ДО ІСПИТУ

циклу спеціалізації за фахом «Ортодонтія»:

Лікар ортодонт без категорії (стаж до 5 років) повинен вміти.

1. Визначити поширеність зубощелепних аномалій.
2. Визначити потребу в ортодонтичному лікуванні (ДЕІ).
- Вести медичну документацію у відповідності до форм, прийнятих МОЗ України: облікову форму № 043-1/о “Амбулаторна карта ортодонтичного пацієнта”; облікову форму № 037-2/о “Листок щоденного обліку роботи лікаря-стоматолога-ортодонта”; облікову форму № 039-3/о “Щоденник обліку роботи лікаря-стоматолога-ортодонта (стоматологічної поліклініки, відділення, кабінету)”.
3. Визначати кількісні та якісні показники роботи лікаря ортодонта.
4. Систематично проводити аналіз своєї роботи.
5. Вести пропаганду здорового способу життя та санітарно-просвітню роботу з первинної, вторинної та третинної профілактики зубо-щелепних аномалій.
 - Вміти обстежити ортодонтичного хворого: вміти зібрати анамнез; вміти провести клінічні методи обстеження ортодонтичного хворого; вміти провести допоміжні методи обстеження ортодонтичного хворого;
6. Вміти провести та аналізувати отримані данні при проведенні клінічних діагностичних проб (Л.В. Ільїної – Маркосян та Ешлера - Бітнера).
7. Вміти отримати відбитки з верхньої та нижньої щелепи різними відбитковими масами.
8. Вміти отримати гіпсові контрольно-діагностичні моделі.
9. Вміти провести та аналізувати отримані данні при проведенні вимірювання контрольно – діагностичних моделей (методами З.І. Долгополової, Шварца, Коргхауза, Пона, Gerlach, Нансе, Литл, Меррифилд, Снагіній Н.Г., Schmuth, по Болтону, Mowers, по Джонсон и Танако, Mc Namara).
10. Вміти провести та аналізувати отримані данні при проведенні функціональних методів дослідження.
11. Вміти описати дентальні, аксіальні рентгенограми та ортопантомограму.
12. Вміти розшифрувати бокову телерентгенограму методами Шварца, Риккетса и Доунса.
13. Вміти нормальну будову зубів, зубних рядів, щелеп та їх порушення.
14. На підставі проведеного обстеження і користуючись класифікаціями зубо-щелепних аномалій (А.Я. Катц, 1933 р., А.І. Бетельман, 1956 р., Д.А. Калвеліс, 1957 р., В.Ю. Курляндский, 1957 р., Л.В. Ільїна – Маркосян, 1967

- р., Х.А. Каламкаров, 1970 р., Ф.Я. Хорошилкіна, 1985 р., Л.С. Персін, 1989 р., Ю.М. Малигін, 1991 р., МКБ - 10) скласти заключний ортодонтичний діагноз.
15. Вміти скласти план ортодонтичного лікування.
 16. Вміти визначити раціональну конструкцію ортодонтичного апарату.
 17. Вміти заповнити наряд в зуботехнічну лабораторію.
 18. Вміти припасувати та здати ортодонтичний апарат.
 19. Вміти провести корекцію базису та активацію знімного апарату (рукоподібної пружини, протракційної та ретракційної пружин, гвинтів та інш., похилої площини та накусочної площадки).
 20. Вміти провести активацію незнімного апарату (замінити еластичні кільця та лігатури, пружини).
 21. Вміти скласти план профілактичних заходів по попередженню зубощелепно-лицьових аномалій та деформацій.
 22. Вміти визначити групу ризику виникнення зубощелепно-лицьових аномалій та деформацій.
 23. Вміти визначити комплекс профілактичних заходів, спрямованих на попередження розвитку стійких зубощелепно-лицьових деформацій.
 24. Вміти призначити раціональну конструкцію знімного зубного протезу дитині.
 25. Вміти здати, припасувати та полагодити знімний зубний протез.
 26. Вміти провести перебазування знімного зубного протезу.
 27. Вміти здати та припасувати незнімний зубний протез.
 28. Визначити стан гігієни порожнини рота пацієнта під час користування знімними та незнімними апаратами, призначити пацієнтові основні та додаткові предмети та засоби індивідуальної гігієни.
 29. Провести професійну чистку зубів при ортодонтичному лікуванні знімною та незнімною технікою.
 30. Вміти здати, припасувати та полагодити obturator.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ІСПИТУ

циклу спеціалізації за фахом «Ортодонтія»:

Лікар ортодонт без категорії (стаж до 5 років) повинен знати.

ЗАГАЛЬНІ ЗНАННЯ:

- державні законодавчі акти з охорони здоров'я населення та інші директивні документи що регламентують діяльність закладів охорони здоров'я України;
- правові питання охорони здоров'я;
- принципи організації стоматологічної допомоги в Україні на різних рівнях її надання;
- основи медичної статистики та ведення медичної обліково-звітної документації;
- принципи диспансеризації населення у ортодонта;
- основи базових медико-біологічних наук в обсязі, достатньому для вирішення професійних питань профілактики та лікування стоматологічних захворювань;
- основи нормальної та патологічної анатомії, фізіології, ембріології щелепно-лицьової ділянки;
- прояви загальних захворювань в ротовій порожнині;
- особливості лікування стоматологічних пацієнтів, що мають супутні соматичні захворювання;
- особливості надання медичної допомоги в надзвичайних ситуаціях;
- прояви та принципи лікування СНІДу та шкіряно-венеричних хвороб в ротовій порожнині;
- методи анестезії, що застосовуються в стоматології;
- основи інтенсивної терапії;
- основи етики та деонтології;
- техніку безпеки, принципи роботи та особливості експлуатації стоматологічного обладнання;
- особливості роботи середнього та молодшого медичного персоналу в стоматологічних закладах;

СПЕЦІАЛЬНІ ЗНАННЯ:

Лікар стоматолог - ортодонт повинен знати:

- основи організації ортодонтичної допомоги населенню;
- стоматологічне обладнання, інструментарій, матеріали, медикаменти та нормативи їх використання для роботи ортодонтичного кабінету;
- анатоμο-фізіологічні особливості здорової людини та її щелепно-лицьової ділянки в різні вікові періоди;
- анатоμο-функціональні особливості скронево-нижньощелепного суглобу в різні вікові періоди;
- фізіологічні функції порожнини рота та їх аномалійні прояви;
- особливості архітекtonіки кісткової тканини щелеп у різні вікові періоди;
- біологічні основи ортодонтичного лікування;
- принципи клінічних та допоміжних методів обстеження ортодонтичного хворого;
- етіологію та патогенез аномалій щелепно-лицьової ділянки;
- потребу в ортодонтичному лікуванні та фактори, за допомогою яких вона визначається;
- взаємозв'язок аномалій зубощелепної системи з патологічними станами інших органів та систем;
- показання та протипоказання до ортодонтичного лікування;
- принципи ортодонтичного лікування зубощелепних аномалій;
- методи ортодонтичного лікування;
- особливості раннього ортодонтичного лікування;
- особливості ортодонтичного лікування дорослих;
- особливості ортодонтичного лікування дітей з уродженими незрощеннями губи та піднебіння;
- методи прискорення ортодонтичного лікування.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

до циклу спеціалізації за фахом «Ортодонція»

Перелік літератури (країни дальнього зарубіжжя):

1. Ahlers M.O., Jakstat H.A. Klinische Funktionsanalyse: interdisziplinäres Vorgehen mit optimierten Befundbogen. - Hamburg: DentaConcept, 2000. - 512 p.
2. Alexander R.G. The Alexander Discipline. Современная концепция и философия/ R.G.Alexander ; Под ред. G.A.Engel. СПб, 1998.-163с.
3. Bearn David R. Cephalometric soft tissue in unilateral cleft lip and palate patients/ David R. Bearn, Jonathan R. Sandy // Europ. J.Orthodont.: Oxford Universiti Press.-2002.-№ 24.- P.327-336.
4. Bergman Robert T. Cephalometric soft tissue facial analysis / Robert T. Bergman //Amer. J. Orthodont .-1999.- №4.- P.373-387.
5. Bumann A., Lotzmann U. TMJ Disorders and Orofacial Pain: the Role of Dentistry in a Multidisciplinary Diagnostic Approach. - Stuttgart - New York: Thieme, 2002. - 360 p.
6. Burstone Charles I. Problem Solving in Orthodontics / Charles J.Burston, Michael RMarcotte //Quintessence .-2000.- P.227-251.
7. Faure J. The influence of different facial components of facial aesthetics / J. Faure , C. Rieffe, J. Maltha // European Journal of Orthodontics. – 2002. – Vol. 24l. – P.2–7.
8. Graber Thomas M. Orthodontics: Current Principles and Techniques / Thomas M.Grabr, Robert L.Vanarsdall.- Third Edition.- Philadelphia, London: Mosby, 2000.- 985 p.
9. Henrilcson J. Long-term stability of dental arch form in normal occlusion from 13-31 years of age/ J.Henrikson, M.Persson, B.Thilander // Amer. J. Orthodont.-2001.- №23 .-P.51-61.
- 10.Kasrovi P. Occlusion: an orthodontic perspective / P. Kasrovi, M. Meyer, G. Nelson // J. Calif. Dent. Assoc. – 2000. – Vol. 28. – P.780–790.
- 11.Medine Aynur Analysis of Holdaway soft- tissue measurements in children between 9-12 years of age/ Aynur Medine, Sahin Saglam // Europ. J. Orthodont.- 2001 .-№ 23.-P.287-294.
- 12.Miller R.J. Behandlung von Patienten mit frontalem Engstand mit Hilfe des Invisalign-System zwei Patientenberichte/RJ.Miller, C.Hord// Kieferorthopaedie.- 2001 .-№ 15 .-S.29-3 8.
- 13.Okeson J.P. Management of Temporomandibular Disorders and Occlusion. - St. Louis, Missouri: Mosby, 2003. - 671 p.

14. Prevalence de l'agenesie dentaire: une etude radioclinique a Dakar / F. Diagne, D. Khady, A. Yam, F. Diop [et al.] // L'Orthodontie Française. – 2000. – Vol. 72. – P.1–7.
15. Rushmah Meon. Hypodontia of the primary and permanent dentition // Journal of Clinical Pediatric Dentistry. – 1992, Winter. – Vol. 16, N 2. – P. 121–123.
16. Schalk van der Weide Y., Beemer F.A., Faber J.A., Bosman F. Symptomatology of patients with oligodontia // J. of Oral Rehabilitation. – 1994. – Vol. 21, N 3. – P. 247–261.
17. Silvestri A., Natali G., Fadda M.T. Dental agenesis in hemifacial microsomia // Pediatric Dentistry. – 1996. – Vol. 18, N 1. – P. 48–51.
18. Slavicek R. The Masticatory Organ: Functions and Dysfunctions. - Klosterneuburg: Gamma Med.viss. Fortbildung AG, 2002. - 544 p.

Перелік літератури (Україна та країни колишнього СНД):

1. Аболмасов Н.Г. Аболмасов Н.Н. Ортодонтия: учебное пособие.- Медпресс-информ, 2008. – 424с.
2. Алабин И.В., Митрофаненко В.П. Анатомия, физиология и биомеханика зубочелюстной системы. – М., 2002. – 241с.
3. Андреищев А.Р. Сочетанные зубочелюстно-лицевые аномалии и деформации [Электронный ресурс]: руководство для врачей. - М.: ГЭОТАР-Медиа, 2008. - 224 с. илл. . - Режим доступа:<http://www.studmedlib.ru/>
4. Беннет Д., Маклоуин Р. Механика ортодонтического лечения техникой прямой дуги: Пер. с англ. - Львов: ГалДент, 2001. - 265 с.
5. Бимбас Е.С. Дифференциальная диагностика и лечение разновидностей мезиального прикуса: Автореф. дис. .канд.мед.наук / Е.С. Бимбас; Свердловский гос.мед.ин-т.-Свердловск,1989.-23С.
6. Борисенко А.В. Кариес зубов. - К.: Книга-плюс, 2000. - 342 с.
7. Боровский Е. В., Леонтьев В. К. Биология полости рта. - М.: Медицина, 2001. - 304 с.
8. Брагин Е.А. Современные методы диагностики, прогнозирования и лечения нарушений смыкания зубных рядов : Учеб. пособие по ортопед. стоматологии для студентов мед. вузов / Е.А. Брагин, Е.А. Вакушина. - Ставрополь, 2006. - 162 с.
9. Брагин Е.А., Скрыль А.В. Основы микропротезирования. Штифтовые конструкции зубных протезов, вкладки, виниры, искусственные коронки, декоративные зубные накладки. – Мед. книга, 2009. – 508с.
- 10.Быков В.Л Гистология и эмбриология органов полости рта человека: Учебное пособие. Издание второе, исправленное. – СПб: "Специальная Литература", 1998. – 248 с.
- 11.Варес Э.Я. Руководство по изготовлению стоматологических протезов и аппаратов из термопластов медицинской чистоты. Донецк, 2002. - 260с.
- 12.Власенко П.И. Мискевич М.И., Симахов Р.В. Патология височно-нижнечелюстного сустава: клиника, диагностика и принципы лечения. – СПб: ООО «МЕДИ-изд-во», 2007. – 80с.
- 13.Воробьев Ю.И. Рентгенография зубов и челюстей. - М.: Медицина,1989. -174 с.
- 14.Вязьмитина А.В., Усевич Т.Л. Материаловедение в стоматологии. 2002.- 354с.

15. Гайворонский И.В., Петрова Т.Б. Анатомия зубов человека: учебное пособие.- Изд-во ЭЛБИ – СПб, 2005. – 56с.
16. Головкин Н.В. Ортодонтичні апарати. - 2006, Вінниця, ПП "Нова книга"-216 с.
17. Головкин Н.В. Ортодонтія. Розвиток прикусу, діагностика зубощелепних аномалій, ортодонтичний діагноз. - Полтава: ПФ „Форпіка”, 2003. – 296 с.
18. Головкин Н.В. Профілактика зубо – щелепних аномалій. – Вінниця: Нова Книга, 2005. – 272 с.
19. Григорьева Л.П. Прикус у детей.- Полтава, 1995. – 131 с.
20. Дистель В. А. Зубочелюстные аномалии и деформации. - Омск: Изд-во НГМА, 2001. - 100 с.
21. Дистель В.А., Сунцов В.Г., Вагнер В.Д. Пособие по ортодонтии. – М.: Медицинская книга; Н.Н.: Издательство НГМА, 2000. – 216 с.
22. Дитяча стоматологія / За ред. Удовиської Т.О.В. - К. :Здоров'я, 2000. - 296 с.
23. Дмитренко С.В. и др. Анатомия зубов человека .- М.: Медицинская книга, 2000.- 196 с.
24. Дорошенко С.И., Кульгинский Е.А. Основы телерентгенографии. - Київ: «Здоров'я », 2007. - 71с.
25. Дорошенко С.І. Синдроми в ортодонтії - Київ: «Здоров'я », 2008. – 96 с.
26. Ибрагимов Т.И., Цаликова Н.А. Отгисные материалы в стоматологии. М.: Практическая медицина, 2007. – 128 с
27. Иде Й., Наказава К., Камимура К. Анатомический атлас височно-нижнечелюстного сустава. - М.: Азбука, 2004. -114 с.
28. Картон Е.А., Ленденгольц Ж.А., Персин Л.С. Определение степени оксификации скелета. - М. – 2006. – 12 с.
29. Картон Е.А., Ленденгольц Ж.А., Персин Л.С. Ретенция и рецидивы. – М. – 2006. – 36 с.
30. Клинеберг И., Джагер Р. Оклюзия и клиническая практика. - М.:Медпресс - информ, 2006.
31. Куроедова В.Д. Новые аспекты болезни зубочелюстная аномалия» / В.Д. Куроедова. – Полтава: Полтава, 1997. – 256 с.
32. Куроедова В.Д., Галич Л.Б. Ортодонтическое лечение врожденных расщелин верхней губы, альвеолярного отростка, твердого и мягкого неба. -Полтава, 2010 - 75 с.
33. Куроедова В.Д. Новые аспекты болезни «зубочелюстная аномалия». - Полтава, 1997. – 255 с.

34. Куроедова В.Д., Ждан В.П., Галич Л.Б., Головкин Н.В., Дмитренко М.И., Сірик В.А., Куроедова К.Л. Атлас ортодонтичних апаратів. - Полтава: «Дивосвіт », 2011. – 155 с.
35. Куроедова В.Д., Сірик В.А. Логопедія в ортодонтії. – Полтава. – 2005. -124 с.
36. Куцевляк В.И., Ткаченко Ю.В. Профилактика аномалий зубочелюстной системы: Учебное пособие для студентов стоматологических факультетов высших учебных заведений IV уровня аккредитации. – Харьков, 2009. – 342 с.
37. Лебедеженко Н.Ю. Клинические методы диагностики функциональных нарушений зубочелюстной системы: Учебное пособие / И.Ю.Лебедеженко, С.Д.Арутюнов, М.М.Антоник, А.А.Ступников. 2-е изд. - М.: МЕДпрессинформ, 2008. - 112 с.
38. Образцов Ю. Л. Пропедевтическая ортодонтия [Электронный ресурс]: учебное пособие / Ю. Л. Образцов, С. Н. Ларионов. - СПб. : СпецЛит, 2007. - 160 с. : ил. . – режим доступа:<http://www.studmedlib.ru/>
39. Окушко В. П. Аномалии зубочелюстной системы, связанные с вредными привычками и их лечение. - М.: Медицина, 1975. - 158 с.
40. Ортодонтия [Текст] : учеб. пособие / под ред. М. П. Водолацкого; СтавроГМА, Каф. чел.-лиц. хирургии и стоматологии дет. возраста. - Ставрополь : Изд-во СГМА, 2005. - 195 с. : ил.
41. Ортодонтия: Учебное пособие для студентов стоматологического факультета, врачей-интернов. Под ред. В.И. Куцевляка / В.И. Куцевляк, А.В. Самсонов, С.А. Складар, С.В. Алтунина, Ю.В. Ткаченко, С.Л. Старикова - Харьков: Крокус, 2006. – 328 с.
42. Ортодонтія /Під ред. П.С. Фліса. - Вінниця: Нова книга, 2007. – 312 с.
43. Персин Л. С. Ортодонтия : диагностика и лечение зубочелюстных аномалий [Текст] : руководство для врачей / Л. С. Персин. - М. : Медицина, 2004. - 358 с. : ил., цв. ил.
44. Персин Л.С. Виды зубочелюстных аномалий и их классифицирование. – М. – 2006. – 32 с.
45. Персин Л.С. Ортодонтия. Современные методы диагностики зубочелюстных аномалий. – М.:ООО «ИЗПЦ «Информкнига», 2007 г. – 248 с.
46. Петросов Ю.А. Диагностика и ортопедическое лечение заболеваний височно-нижнечелюстного сустава: монография. – Краснодар: Совет. Кубань, 2007. – 304с.
47. Попков В.А., Нестерова О.В., Решетняк В.Ю., Аверцева И.Н. Стоматологическое материаловедение. Учебное пособие. М.: МЕДпресс - информ, 2006. – 384 с.

48. Протоколи надання стоматологічної допомоги / За редакцією головного стоматолога МОЗ України, заслуженого лікаря України, кандидата медичних наук О.З. Опанасюка. – Київ ТОВ Видавничо-інформаційний центр «Світ сучасної стоматології», 2005. – 507 с.
49. Проффит У.Р. Современная ортодонтия / Уильям Р. Проффит: Пер. с англ./ Под ред. Чл. - корр. РАМН, проф. Л.С. Персина. - МЕДпресс-информ, 2006. - 560 с.
50. Рабухина Н.А. Рентгенодиагностика заболеваний челюстно-лицевой области / Н.А. Рабухина, Н.М. Чупрынина. -М.: Медицина, 1991.- 53 с.
51. Ральф Е., МакДональд, Девид Р. Зиверн. Стоматология детей и подростков: Пер. с англ. проф. Т.Ф. Виноградовой - М.: Медицинское информационное агентство, 2003. - 766 с.
52. Ричард Ван Нурт. Основы стоматологического материаловедения. 2004. – 301с.
53. Ростокіна Е.Б., Морозова Л.В. Гигиена полости рта детей с зубочелюстными аномалиями, находящихся на ортодонтическом лечении.-М., 1980. - 24с.
54. Руководство по ортодонтии / под редакцией Ф.Я. Хорошилкиной. – 2 е изд. перераб. и доп. – М.: Медицина, 1999. – 800 с.
55. Семкин В.А., Рабухина Н.А. Дисфункция височно - нижнечелюстных суставов. - М., 2000. – 53с.
56. Токаревич И. В. Ортодонтическое лечение зубочелюстных аномалий в период раннего постоянного прикуса с применением несъёмных аппаратов. Техника прямой дуги в модернизации Д. К. Беннета и Р. П. МакЛафлина. - Минск: БМУ, 1998. - 37 с.
57. Трезубов И.Д. Применение термопластических материалов в стоматологии. 2007. – 140 с.
58. Трезубов В. И., Фадеев Р. А. Планирование и прогнозирование лечения больных с зубочелюстными аномалиями: Учеб. пособие. - М.: Медпресс информ, 2005. - 214 с.
59. Трезубов В. Н. Ортодонтия [Текст] / В. Н. Трезубов, А. С. Щербаков, Р. А. Фадеев. - М. : Мед. кн., 2005. - 148 с.
60. Тугарин В. А., Персии Л. С, Порохин А. Ю. Современная несъёмная ортодонтическая техника эджуайз. - М.: ООО Ортодент, 1996. - 220 с.
61. Улитовский С. Б. Гигиена полости рта в ортодонтии и ортопедической стоматологии. - М.: Медицинская книга: НГМА, 2003. - 220 с.
62. Фліс П.С. Ортодонтія / Підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів. – Вінниця: Нова книга, 2007. – 312 с.

63. Франк Нетцель, Кристиан Шульц. Практическое руководство по ортодонтической диагностике / Науч. ред. изд. на русск. яз. к.мед.н. М.С. Драгомирецкая. Пер. с нем. - Львов: ГалДент, 2006. – 176 с.
64. Хватова В.А. Клиническая гнатология / В.А. Хватова. - М.: Медицина, 2005. - 296 с.
65. Хорошилкина Ф. Я. и др. Диагностика и функциональное лечение зубочелюстно-лицевых аномалий / Хорошилкина Ф. Я., Френкель Р., Демнер Л. М., Фальк Ф., Малыгин Ю. М., Френкель К. (Совместное издание СССР - ГДР). - М.: Медицина, 1987. - 304 с.
66. Хорошилкина Ф.Я. / Ортодонтия. Дефекты зубов, зубных рядов, аномалии прикуса, морфофункциональные нарушения в челюстно-лицевой области и их комплексное лечение. – М.: ООО «Медицинское информационное агентство», 2006. – 554 с.
67. Хорошилкина Ф.Я. и соавт. Ортодонтическое и ортопедическое лечение аномалий прикуса, обусловленных врождённым несращением челюстно-лицевой области.- Кишинев: Штиинца, 1989. – 144 с.
68. Хорошилкина Ф.Я. Ортодонтия: практическое руководство. – М.: ООО «Медицинское информационное агентство», 2006. – 544 с.
69. Хорошилкина Ф.Я., Персин Л.С, Окушко-Калашникова В.П. Ортодонтия. Профилактика и лечение функциональных, морфологических и эстетических нарушений в зубочелюстно-лицевой области. - М.: Медицина, 2004. - 460 с.
70. Хорошилкина Ф.Я., Персин Л.С. Ортодонтия. Комплексное лечение зубочелюстно-лицевых аномалий: ортодонтическое, хирургическое: Учеб. пособие. – М.: Ортодент-Инфо, 2001. – 174с.
71. Цимбалистов А.В., Козицына С.И., Жидких Е.Д., Войтяцкая И.В. Оттисковые материалы и технология их применения. 2005. – 90 с.

СПИСОК НАУКОВИХ РОБОТ СПІВРОБІТНИКІВ КАФЕДРИ
за темами циклу спеціалізації за фахом «Ортодонтія»

1. Карнаух Е.В., Шутова Е.В. Особенности реминерализующего потенциала ротовой жидкости у детей с заболеваниями гастродуоденальной области // Современная педиатрия. 2012. - №5 (45). - С. 141-143.
2. Кривенко Л.С., Огурцов А.С. Выявление уровня осведомленности и мотивации пациентов в вопросах стоматологической профилактики // Український медичний альманах, 2011, Том 14, №2, с.107
3. Кривенко Л.С., Огурцов О.С., Лисиця Н.О., Огурцова А.С. Наиболее распространенные осложнения, возникающие при лечении брекет-системами // Український медичний альманах, 2011, том 14, № 2, стр. 112-113
4. Мись В.О., Искоростенська О.В., Мікулінська-Рудіч Ю.М. , Олейник Е.С. Особенности клинических проявлений синдрома Дауна в стоматологической практике (обзор литературы) // Вісник проблем біології та медицини, - 2014. - Вип.2, Том 3 (109). - С. 20-29.
5. Назарян Р.С. Ольшевська А.О. Пародонтологічний статус жінок з синдромом полікістозних яєчників // Вісник проблем біології та медицини - 2014 - Вип.2, Том2 (108) - С. 31-34
6. Назарян Р.С., Гаргин В.В., Кривенко Л.С., Искоростенская О.В. Фактическое питание школьников-подростков 15-16 лет г.Харькова как фактор риска возникновения заболеваний пародонта //Материалы VI научно-практической конференции с международным участием, 2011, с.152-155
7. Назарян Р.С., Кривенко Л.С. Комплексне оцінювання стоматологічного статусу пацієнтів у результаті використання диференційованого підходу до вибору тактики професійної гігієни // Український стоматологічний альманах, 2013. - №3 - С. 33-35.
8. Назарян Р.С., Мись В.О., Искоростенська О.В., Власов А.В., Мікулінська-Рудіч Ю.М. Изменения в костной ткани, ассоциированные с наследственными синдромами в стоматологии детского возраста // Вісник проблем біології та медицини. - 2014. - Вип.3, Том 2 (111). - С. 17-25.
9. Назарян Р.С., Огурцов А.С., Гаргин В.В. Нарушения микроциркуляции тканей пародонта при использовании несъемной ортодонтической техники // Вісник Української стоматологічної академії. Актуальні проблеми сучасної медицини. - 2012 - Т.12. - № 4(40). - С. 146-148.

10. Назарян Р.С., Самсонов О.В., Лисиця Н.О. Профилактика ошибок и осложнений при восполнении дефектов зубных рядов у детей съёмными протезами. // Матеріали республіканської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Сучасні досягнення та перспективи розвитку хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії», 14 жовтня 2010, стр. 143-146
11. Назарян Р.С., Ткаченко Ю.В., Кривенко Л.С., Любий В.В., Любий О.В., Хворост І.Н. Уровень гигиенических знаний подростков при выборе средств и предметов ухода за полостью рта // Експериментальна та клінічна медицина, 2011, №3, с.167-169
12. Назарян Р.С., Удовиченко Н.Н., Спиридонова К.Ю. Показатели распространённости и интенсивности кариеса зубов у детей 6-7 лет Харьковского региона // Український стоматологічний альманах. – 2013. - №1. - С. 93-95.
13. Назарян Р.С., Удовиченко Н.Н., Спиридонова К.Ю. Сравнительный анализ показателей распространённости и интенсивности кариеса зубов у детей в возрасте от 6 до 11 лет Харьковского региона // Світ медицини та біології – 2013. - №2(38) - С.149-150.
14. Назарян Р.С., Удовиченко Н.Н., Спиридонова К.Ю. Уровень стоматологического здоровья детей возрастом 10-11 лет города Харькова // Український медичний альманах. – 2012. - № 6(114). - С. 586-590.
15. Назарян Р.С., Удовиченко Н.Н., Спиридонова К.Ю. Заболеваемость кариесом зубов у детей 8-9 лет города Харькова // Український стоматологічний альманах, 2013. - №3 - С. 96-98.
16. Назарян Р.С., Федак Н.Н., Кривенко Л.С. Использование инновационных технологий в гигиеническом воспитании и обучении школьников // Материалы конференции с международным участием «Актуальные вопросы и перспективы развития стоматологии», 2011, с.154-155
17. Назарян Р.С., Шевчук В.А., Одушкіна Н.В. Пионтковская О.В. Вторичная пластика резидуальных дефектов неба у детей // Вісник проблем біології і медицини - 2014 - Вип.2, Том2 (108) - С. 235-239.
18. Огурцов О.С. Субъективные критерии оценки состояния тканей пародонта у подростков с несъёмной ортодонтической техникой при использовании ПАЙЛЕР-света // Український медичний альманах. - Том 15, № 2. - 2012р. - С.65-66.
19. Самсонов О.В., Лисиця Н.О. Отдаленные результаты протезирования детей с истинной полной адентией // Матеріали науково практичної конференції

«Актуальные вопросы и перспективы развития стоматологии», Харків: ХНМУ, 11 мая 2011, стр.192-193

- 20.Ткаченко Ю.В. Некоторые рентгенологические предикторы риска пародонтальных осложнений ортодонтического лечения съёмной техникой // Український стоматологічний альманах. - 2014. - № 1. - С. 48 - 53.
- 21.Шевчук В.А., Назарян Р.С., Одушкіна Н.В. Современный подход в хирургическом лечении врожденных расщелин верхней губы у детей // Дентал клуб. – 2011. - № 5 (05). – С. 50-53.
- 22.Шевчук В.А., Одушкіна Н.В. Особливості хірургічного лікування дітей з уродженими вадами щелепно-лицьової ділянки // Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Інноваційні технології в стоматології та клінічній медицині». – Одеса. – 2011. – с. 65 - 76
- 23.Ярославська Ю.Ю. Факторы развития синдрома мышечной дисфункции височно-нижнечелюстного сустава в детском и юношеском возрасте// Проблеми екологічної та медичної генетики і клінічної імунології. - 2014. - № 4.
- 24.Ярославська Ю.Ю. Факторы развития синдрома мышечной дисфункции височно-нижнечелюстного сустава в детском и юношеском возрасте // Проблеми екологічної та медичної генетики і клінічної імунології. - 2014. - №4 (124). - С. 299-306.